

В. П. Дроздов, магістр

Науковий керівник: **О. В. Сизоненко**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ШЛЯХИ ГАРМОНІЗАЦІЇ МИТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ІЗ ЗАКОНОДАВСТВОМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Ключові слова: мито, митне законодавство, Європейський Союз, гармонізація законодавства.

Процес адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу розпочався з моменту підписання перших угод між Україною та Європейським Союзом. Початком відносин між Україною та ЄС стало підписання Угоди про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС від 14.06.1994 р. [1]. Зазначена Угода не зачіпала теми вступу до України до Європейського Співтовариства, а мала наметі налагодження доброзичливих та мирних контактів із країною колишнього Радянського Союзу. До основних сфер, в яких необхідним було забезпечення стійкого партнерства, належали економічна співпраця, зокрема можливість створення вільної економічної зони, торгівлю товарами, постійний політичний діалог, транскордонні послуги та співпрацю в питанні підприємницької діяльності та руху інвестицій.

На забезпечення процесу адаптації до законодавства Європейського Союзу Україною була розроблена загальнодержавна програма адаптації національного законодавства [2]. Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 березня 2004 року передбачав певну послідовність адаптації, зокрема: визначення та переклад на українську мову актів *acquis communautaire*, що регулюють правовідносини у відповідній сфері, проведення порівняльного аналізу відповідних актів та національного законодавства, розроблення рекомендацій стосовно гармонізації законодавства України аналіз наслідків реалізації рекомендацій, визначення обсягу законопроектних робіт та підготовка проектів з їх подальшим прийняттям, а також моніторинг виконання. Для виконання Загальнодержавної програми було створено Координаційну раду з адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу та затверджено порядок підготовки та реалізації плану заходів з виконання Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу [3].

Положення DCFTA чітко описана комплексна програма адаптації регуляторних норм у сферах, пов'язаних із торгівлею, до відповідних стандартів ЄС. Важливість досягнення згоди та послаблення існуючих бар'єрів у торгівлі підтверджується, зокрема, деталізацією норм у DCFTA. За своїм змістом DCFTA є найбільшим масивом норм, спрямованих на адаптацію законодавства України та ЄС з метою однакового регулювання торговельних відносин.

Основною метою є спрощення доступу українським товаровиробникам на внутрішній ринок Європейського Союзу та поступове збільшення присутності європейських товаровиробників на українському ринку. Основам законодавчого регулювання тарифного регулювання ЗЕД присвячено статті 27-33 глави 1 «Національний режим та доступ товарів на ринки», статтях 40 - 52 глави 2 «Засоби захисту торгівлі» та додатках до розділу V «Торгівля і питання пов'язані з торгівлею», а саме: Додаток I-A, викладений у формі тарифного графіку України та тарифного графіку ЄС, Додаток -С «Графік скасування вивізного (експортного) мита», Додаток I-D «Спеціальні заходи для вивізного мита», Додаток «Спеціальні заходи щодо легкових автомобілів».

2016 рік став роком торговельної інтеграції для України, адже із січня 2016 року почала діяти DCFTA, а вже в липні 2016 року була підписана Угода про зону вільної торгівлі між Україною та Канадою (надалі – CUFTA) [4]. З метою всебічного та повного дослідження змін, що очікують сферу тарифного регулювання, буде проведено порівняльний аналіз між відповідними положеннями DCFTA, CUFTA та національного законодавства, присвяченого тарифному регулюванню. Доцільним вважаємо розділити нормативно-правовий масив на дві

категорії: загальні положення щодо порядку, строків та особливостей тарифної лібералізації та положення щодо мита та застосування засобів захисту торгівлі.

До загальних положень щодо тарифної лібералізації слід відносити положення присвячені одному з центральних положень тарифного регулювання – миту. Положення, що стосуються визначення поняття мита, закріплені у ст. 27 DCFTA та ст. 1.6 «Визначення термінів загального застосування» CUFTA.

Чинне законодавство України не містить такого широкого підходу до визначення поняття мита та ряду виключень, як це наведено у відповідних статтях угод про зону вільної торгівлі. Під митом у національному законодавстві, відповідно до ч. 1 ст. 271 МК України, розуміють загальнодержавний податок, встановлений Податковим кодексом України та який нараховується та сплачується відповідно до МК України, інших законів та міжнародно-правових договорів. Крім зазначеного, ст. 271 МК України передбачає також класифікацію видів мита на ввізне, вивізне, сезонне та спеціальні види мита: спеціальне, антидемпінгове, компенсаційне та додатковий імпорتنний збір [5]. Як вже зазначалося, адаптація національного законодавства України до законодавства ЄС зачепить понятійний апарат.

Положення статей 29-30 DCFTA присвячені тарифній лібералізації ставок ввізного мита між Україною та ЄС. Стаття 29 DCFTA передбачає порядок та графік скасування ввізного мита, які деталізуються у відповідних додатках до DCFTA. Визначено, що кожна Сторона зменшує або скасовує ввізне мито на товари, що походять з іншої Сторони. Аналогічні положення містяться у ст. 2.4 CUFTA.

Список використаних джерел: 1. Про ратифікацію Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами : Закон України від 10.11.1994 № 237/94-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 46. Ст. 415. **2.** Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : Закон України від 18 березня 2004 року №1629. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 29. Ст. 367. **3.** Деякі питання адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : Постанова Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2004 р. № 1365. *Офіційний вісник України*. 2004. № 42. Ст. 2763. **4.** Угода про зону вільної торгівлі між Україною та Канадою. URL: <http://www.international.gc.ca/trade-commerce/trade-agreements-accordscommerciaux/agr-acc/ukraine/text-texte/toc-tdm.aspx?lang=eng>. **5.** Митний Кодекс України : Закон від 13.03.2012 № 4495-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 44-45, № 46-47, № 48. Ст. 552.

УДК 336.221.4

В. В. Ігнатенко, здобувачка вищої освіти

Д. О. Черняк, здобувачка вищої освіти

Науковий керівник: **О. Ю. Акименко**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

Ключові слова: податкова політика, податкові відносини, функції, соціально-економічний розвиток, інструмент.

Виступаючи одним із найважливіших важелів втручання держави в соціально-економічні процеси, податкова політика становить також комплекс правових та організаційних заходів у регулюванні податкових відносин, забезпечуючи, з одного боку, мобілізацію коштів до бюджетів в необхідних обсягах для виконання покладених на державу функцій, а з другого – стимулюючи підприємницьку діяльність для економічного та соціального забезпечення розвитку країни.

Враховуючи, що соціально-економічний розвиток являє собою процес, направлений на виявлення соціально-економічних потреб суспільства та створення довгострокових стратегій для задоволення потреб у перспективі, загальною метою цього розвитку є здатність економіки поліпшувати та забезпечувати рівень життя населення, особливо в умовах діджиталізації [1].